

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ**

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Менеджмент»
2 семестр 2022-2023

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання.

Опитування здобувачів вищої освіти було анонімним і проводилось онлайн через Google-форми.

Анкетування проведено за підсумками навчання у другому семестрі 2022-2023 н.р. за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання».

Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 8 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програми, 3 з них - відкритих. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, 3 з них - відкритих. Бланк анкети «Якість викладання» містить 10 запитань по кожному викладачу, який був задіяний у навчальному процесі.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетою «Якість освітньої програми»

Опитування проходили усі здобувачі разом, які навчаються на I-IV курсах першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми за другий семестр 2022-2023 н.р. представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Менеджмент» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1.	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	96	4
2.	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	68	32
3.	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін?	22	78
4.	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	32	68
5.	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	78	22

32,8% опитаних здобувачів вказали, що зустрічається дублювання змісту матеріалу дисциплін, зокрема «Ефективність управлінської праці» та «Облік та аудит»; «Менеджмент», «Дослідження системи менеджменту» та «Адміністративний менеджмент»

Вважаємо, що в даному випадку, матеріал може бути схожим по цим предметам, але мають розглядатися альтернативні підходи, методика, цілі дисциплін. Здобувачі відмічали дублювання змісту дисциплін «Податки» (ОК) та «Податкова система» (ВК). Відзначалося що не виповнилися очікування стосовно дисципліни «Ораторське мистецтво», зокрема очікувалося більше практичних занять, ніж історії та теорії. Студенти виказали побажання проваджувати в вищому обсязі виконання проектів, в тому числі міждисциплінарних;

обговорювати критично економічні та управлінські події реального світу; збільшити обсяг вивчення англійської мови.

Здобувачі запропонували:

- вилучити з ОПП низку дисциплін, в той час ж інші пропонували, навпаки, додати ті самі дисципліни. В цьому контексті визначалося предметно, що саме мається на увазі двома групами здобувачів.

- проводити більше заходів практичного характеру, в тому числі поза межами університету.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

Опитування здобувачів вищої освіти першого рівня за анкетною «Якість освіти» було проведено з метою вивчення стану якості реалізації освітньо-наукових програм.

Опитування проходили разом здобувачі, які навчаються на I-IV курсах першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент».

Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що студенти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти (97,7%), методи оцінювання та виставлення балів є справедливими (97,7%). Також, відмітили про детальний відгук (зворотний зв'язок) стосовно завдань – 94,4%. Слід зазначити, що ці показники більше чим у попередньому опитуванні. Це свідчить про дієвість запропонованих заходів щодо покращення змістового складнику освітньо-професійної програми.

98,8% здобувачів засвідчили, що під час будь-яких змін у навчальному курсі чи у викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету.

На запитання «Що Вам подобається в університеті?» були отримані такі відповіді:

- все;
- місце розташування, атмосфера і новий корпус, колектив, час, проведений в університеті;
- актуальність, більш менш нормальний процес навчання, враховуючи ситуацію в країні;
- якісне навчання;
- викладачі, які люблять свою роботу, ввічливі, зі структурою навчання, фідбеку та оцінки, належна подача матеріалу;
- навчальні дисципліни, якість та методи викладання і опрацювання матеріалу;
- розташування, їдальня, усередині наявні багато зручностей (ксерокс, друк, кава);
- можливість вчитися онлайн/офлайн;
- подобається, що Студрада завжди готова допомогти, подобаються декілька викладачів які є найкращими;
- висококваліфіковані та компетентні викладачі, які завжди позитивно налаштовані та надають постійну підтримку;
- можливість адаптувати навчальний процес під будь-які умови: індивідуальний підхід до студентів з окупованих територій, тих, хто не має стабільного Інтернету;
- постійне прагнення університету до розвитку;
- можливість студентам обирати дисципліни та оцінювати програми (надавати свої поради);
- ставлення викладачів до викладання програми, що це не відбувається - прочитав лекцію і все, а якісь комунікації з студентами, обговорення сучасним проблем і їх вирішення;
- колектив моєї групи, викладачі і їх різні методи викладання інформації;
- способи подання інформації які використовують викладачі;
- освітня програма, за якою я навчаюся;

- викладачі більшості предметів компетентні, сучасні та тактовні, ті самі лояльні, максимально кваліфіковані та практикуючі у своїй діяльності викладачі;
- студентів залучають до життя університету;
- репутація та імідж навчального закладу;
- дякую всім працівникам, які бажають найкращого університету та його студентам, які роблять величезні зусилля задля подальшого розвитку у такий важкий час;
- дуже подобаються навчання в університеті, викладачі повністю розкривають потенціал студентів та приходять на допомогу.

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли:

- до здобувачів, що знаходяться за кордоном бажано більш дбайливе ставлення щодо робіт;
- не завжди цікава подача навчального матеріалу;
- на лекціях бувало нецікаво та й на семінарі теж іноді;
- перенасичена програма без можливості практичного закріплення матеріалу;
- надання інформації про організаційні питання бувають з затриманням;
- майже все подобається, але стара будівля університету потребує реставрації;
- іноді складно дізнатися про події в університеті: проведення гуртків, конкурсів, конференцій;
- замало практики; програма викладання потребує більше практичних життєвих кейсів, бо дуже відчувається коли викладач є просто теоретиком, і коли також практиком; хотілося б щоб зробили електронні щоденники, задля того щоб знати свої бали за семінарські протягом усього семестру; можливо у майбутньому зробити як у Лондонських ВНЗ - що студенти не знають оцінки один одного комфортно себе почувають, бо немає конкуренції, психологічного навантаження із-за почуття якоїсь несправедливості, але я не вважаю це критичним - просто пропозиція на майбутнє);
- більше годин дисципліни «Менеджмент»;
- Університету не вистачає бути в тренді будь-яких подій, але це не перешкода. Хотілося б так само частіше бачити будь-яких спікерів, які б виступали для студентів і розповідали цікаві кейси.

Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів I-IV курсів засвідчили наступне:

1. «Студенти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» – цілком погоджується – 67%, частково погоджується – 30,7%, не погоджується – 2,3%.
2. «Я маю можливість вільно обирати навчальні дисципліни» – цілком погоджується – 81,8%, частково погоджується – 15,9%, не погоджується – 2,3%.
3. «Я маю можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін» – цілком погоджується – 30,7%, частково погоджується – 44,3%, не погоджується – 25%.
4. «Я маю можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою я навчаюсь» – цілком погоджується – 45,5%, частково погоджується – 40,9%, не погоджується – 13,6%.
5. «Спосіб і методи оцінювання та виставлення балів в університеті є справедливими» – цілком погоджується – 56,8%, частково погоджується – 38,6%, не погоджується – 4,6%.
6. «Я отримую детальний відгук (зворотній зв'язок) про мою роботу» – цілком погоджується – 69,3%, частково погоджується – 25%, не погоджується – 5,7%.
7. «Я отримую цей відгук дуже швидко» – цілком погоджується – 42%, частково погоджується – 52,3%, не погоджується – 5,7%.
8. «Цей відгук допоміг мені прояснити ті речі, які я не розумів(ла)» – цілком погоджується – 58%, частково погоджується – 35,2%, не погоджується – 6,8%.
9. «Всі викладачі моєї спеціальності висококваліфіковані та компетентні» – цілком

- погоджується – 54,5%, частково погоджується – 38,6%, не погоджується – 6,9%.
10. «Всі викладачі моєї спеціальності добре організовані та підготовані до занять» – цілком погоджується – 51,1%, частково погоджується – 40,9%, не погоджується – 8%.
11. «У мене є можливість оцінювати роботу моїх викладачів» – цілком погоджується – 45,5%, частково погоджується – 43,2%, не погоджується – 11,4%.
12. «Я отримую достатньо підтримки і корисних порад щодо мого навчання» – цілком погоджується – 48,9%, частково погоджується – 46,6%, не погоджується – 4,5%.
13. «Я маю змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність» – цілком погоджується – 47,7%, частково погоджується – 40,9%, не погоджується – 11,4%.
14. «Я отримую корисні настанови та вичерпні консультації, коли мені необхідно робити вибір щодо мого навчання» – цілком погоджується – 54,5%, частково погоджується – 37,5%, не погоджується – 8%.
15. «Моє навчання належним чином готує мене до сучасної кар'єри за моєю спеціальністю» – цілком погоджується – 47,7%, частково погоджується – 37,5%, не погоджується – 14,8%.
16. «Викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання» – цілком погоджується – 56,8%, частково погоджується – 36,4%, не погоджується – 6,8%.
17. «Всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття» – цілком погоджується – 47,7%, частково погоджується – 47,7%, не погоджується – 4,6%.
18. «Методичне забезпечення самостійної роботи було достатнім» – цілком погоджується – 58%, частково погоджується – 34,1%, не погоджується – 7,9%.
19. «Частку навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою» – цілком погоджується – 60,2%, частково погоджується – 30,7%, не погоджується – 9,1%.
20. «Необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є доступними» – цілком погоджується – 56,8%, частково погоджується – 35,2%, не погоджується – 8%.
21. «У мене є стабільний доступ до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів» – цілком погоджується – 75%, частково погоджується – 17%, не погоджується – 8%.
22. «Розклад моїх занять є ефективним та зручним» – цілком погоджується – 47,7%, частково погоджується – 28,4%, не погоджується – 23,9%.
23. «Під час будь-яких змін у моєму навчальному курсі чи у викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету» – цілком погоджується – 51,1%, частково погоджується – 38,6%, не погоджується – 10,2%.
24. «Я маю доступ до важливої інформації і даних щодо моїх навчальних курсів та успішності» – цілком погоджується – 55,7%, частково погоджується – 40,9%, не погоджується – 3,4%.
25. «Я ознайомлений з порядком оскарження результатів заліків, іспитів» – цілком погоджується – 55,7%, частково погоджується – 36,4%, не погоджується – 8%.
26. «Я ознайомлений з порядком перескладання заліків, іспитів» – цілком погоджується – 73,9%, частково погоджується – 22,7%, не погоджується – 3,4%.
27. «Я ознайомлений з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності» – цілком погоджується – 56,8%, частково погоджується – 31,8%, не погоджується – 11,4%.
28. «Я ознайомлений з процедурою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті» – цілком погоджується – 55,7%, частково погоджується – 28,4%, не погоджується – 15,9%.
29. «Я ознайомлений з роботою психологічної служби університету» – цілком погоджується – 40,9%, частково погоджується – 34,1%, не погоджується – 25%.
30. «Під час навчання загальне ставлення викладачів до мене було об'єктивним і неупередженим» – цілком погоджується – 65,9%, частково погоджується – 29,5%, не погоджується – 4,6%.
31. «Всі навчальні дисципліни за моєю освітньою програмою викладаються українською мовою» – цілком погоджується – 85,2%, частково погоджується – 12,5%, не погоджується – 2,3%.

За результатами опитування сформовано такі **пропозиції** щодо покращення змістового

складнику освітньо-професійної програми:

1. Продовжувати втілювати освітній підхід, який максимально поєднує фундаментальну управлінську науку із сучасними цифровими інструментами, враховуючи інституційне регулювання в класичному університеті і одночасно розвиваючи міжнародний імідж програми «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Це відбуватиметься завдяки колегіальному стилю управління, покращенню якості досліджень, популяризації моди на менеджмент, заснований на соціальній відповідальності та етиці управління. Фокус буде імплементований в напрямку впровадження методів та технологій навчання для управління великими даними, машинному навчанню, зокрема при викладанні у Спеціалізованій аудиторії «Віртуальна навчальна фабрика Industry 4.0».
2. Активно розвивати міжнародний контекст ОП через участь здобувачів у міжнародних проєктах HEIN4.0 www.hein4.net та AccEnt www.accentproject.eu, які надають можливість діджиталізації та посилення інноваційної активності.
3. Іншою стороною, яка потребує постійного вдосконалення є необхідність підвищення культури якості освіти в здобувачів, зокрема безперервної активізації зворотного зв'язку в процесі навчання.
4. Активізувати запрошення іноземних викладачів із ЗВО-партнерів.
5. Розвивати міждисциплінарні проєкти в управлінні та інноваціях, зокрема при підтримці Одеської регіональної торговельно-промислової палати, старт-ап інкубаторів.
6. Виявляти нові можливості для співпраці з корпоративним світом і створення ефективної мережі залучення зацікавлених сторін для вдосконалення практичної складової освітньої програми «Менеджмент».
7. Проводити дії для підвищення фінансової надійності з добре збалансованими джерелами доходу від грантової підтримки, щоб забезпечити фінансову стабільність і достатні резерви для поглинання потенційних негативних впливів на бюджет.
8. Реалізувати скоординовані дії, спрямовані на те, щоб відповідати очікуванням студентів в нашій освітній практиці, звертаючи увагу на психологічне благополуччя. Широкий спектр сприйнятих і гнучких служб підтримки та консультування в ОНУ імені І.І. Мечникова, здатних впоратися з тривалими кризовими ситуаціями має бути ширше популяризованим на ОП.